

Vážená paní poslankyně, vážený pane poslanče Evropského parlamentu,

dovolujeme si obrátit se na Vás s doplněním změn k Návrhu NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o produkci rozmnožovacího materiálu rostlin a jeho dodávání na trh (právního rámce pro rozmnožovací materiál rostlin) [2013/0137 (COD)] přijatého dne 6. května 2013 Evropskou komisí – dne 4. prosince 2013, 12:00 končí lhůta pro předložení pozměňovacích návrhů Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova.

Žádáme Vás, abyste se našimi návrhy zodpovědně zabýval a snažil se prosadit tyto změny v upravovaném Nařízení. Vycházejí z podrobného prostudování problematiky a praktických zkušeností z naší dlouhodobé práce se semínky a rostlinami – ve prospěch celé naší společnosti. Jedná se z našeho pohledu o nejnnutnější změny, bez kterých Nařízení ohrozí jak zahrádkáře a menší aktéry na trhu tak biologickou rozmanitost obecně. V ideálním případě bychom uvítali zohlednění dalších změn navržených rakouskou organizací Arche Noah ([http://saatgutpolitik.arche-noah.at/files/presentation_3a - top 20 changes we shall fight for kl.pdf](http://saatgutpolitik.arche-noah.at/files/presentation_3a_-_top_20_changes_we_shall_fight_for_kl.pdf)).

K níže uvedeným konkrétním návrhům připojujeme prohlášení přijaté 24. listopadu 2013 ve Vídni zástupci zemědělských organizací, zahradníků, pěstitelů, šlechtitelů a ochránců rostlin, se kterým se plně ztotožňujeme, a které vyjadřuje naše obavy z možného vývoje, týkajícího Nařízení a tím i potravinové soběstačnosti, biodiverzity a bytí vůbec.

Petr Dostálek, GENDEL, o.p.s. (<http://www.gengel.webzdarma.cz/>)

Marek Kvapil, zahradník z Hané a lektor permakulturních kurzů (www.potravinovezahrady.cz)

Marie Fareh

Alena Malíková, PRO-BIO regionální centrum Moravská brána, (www.kpzinfo.cz)

Helena Vlašínová, Permakultura CS (www.permakulturacs.cz/)

Jan Valeška, PRO-BIO Liga, (www.biospotrebitel.cz)

Sdružení Přírodní zahrada, (<http://www.prirodnizahrada.com/>)

Ekologický institut Veronica, (<http://www.veronica.cz/>)

Přílohy: Deklarace, návrh úprav.

DEKLARACE VE JMÉNU PRAVDY, ŽIVOTA A SPRAVEDLNOSTI.

„Chraňme naše přírodní dědictví, biodiverzitu a na tom závisící potravinovou bezpečnost!“ – naléhavá výzva k akci

Právo na pěstování rostlin tvoří základ lidské civilizace. Lidé po staletí pěstovali plodiny pro vlastní obživu, zakládali zahrady a parky, spoluvytvářeli nová prostředí ve prospěch divočiny.

To vše je nyní vážně ohroženo zaváděním nového Nařízení EU, které má regulovat produkci, uvádění na trh a prodej VEŠKERÉHO rostlinného reprodukčního materiálu: osivo, cibuloviny (bulvy), sazenice a dokonce divoce rostoucí rostliny. Navrhované nařízení – ve jménu ochrany spotřebitele – omezí, co lidé mohou pěstovat a prodávat.

Zúčastněné strany jednoznačně podporují práva zemědělců. Návrh nařízení¹ sice přiznává zemědělcům a zahradníkům právo na výměnu i prodej semen a rostlin, ale tyto ústupky k zachování biodiverzity, možnosti výběru a volného přístupu k rostlinnému materiálu jsou slabé a nedostatečně definované. Předkládané nařízení totiž nechrání odpovídajícím způsobem právo lidí na pěstování, prodej a výměnu rostlin a není dostatečně účinné, aby zabránilo komerčním zájmům omezovat šlechtění, což představuje hrozbu pro potravinovou bezpečnost a práva zemědělců, zahradníků a komunit šlechtit a pěstovat vlastní plodiny.

Jsme znepokojeni tím, že zájem velkých korporací přivlastnit si naše semínka a tím znemožnit ostatním jejich šlechtění, má větší váhu než práva drobných pěstitelů a farmářů i potřeba chránit naše přírodní dědictví, biodiverzitu a z ní vyplývající potravinovou bezpečnost tváří v tvář očekávaným změnám klimatu.

Čelíme dnes rostoucím tlakům, jako jsou ubývání zdrojů, stoupající ceny pohonných hmot, rychle se měnící klima, ztráty stanovišť a pokles biodiverzity, což ohrožuje budoucnost našich potravinových zdrojů. Je proto třeba biologickou rozmanitost naopak chránit a rozvíjet.

Jako zástupci zemědělských organizací, zahrádkářů, drobných pěstitelů, ochránců rostlin, šlechtitelů a členů evropské občanské společnosti, kteří se setkali 24. listopadu 2013 ve Vídni, jsme hluboce znepokojeni Návrhem NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o produkci rozmnožovacího materiálu rostlin a jeho dodávání na trh (právního rámce pro rozmnožovací materiál rostlin) [2013/0137 (COD)] přijatého dne 6. května 2013 Evropskou komisí. Máme vážné obavy o potravinovou suverenitu, ochranu biodiverzity, potravinovou bezpečnost, zdraví a svobodu občanů Evropy.

DŮRAZNĚ POŽADUJEME:

- Lidé, ať jde o zemědělce nebo zahradníky, nemají mít povinnost kupovat semínka a ostatní reprodukční rostlinný materiál od komerčních dodavatelů. Jakýkoli právní předpis musí zemědělcům, zahradníkům a všem skupinám zajistit použití, výměnu a prodej vlastních

---

¹ Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o produkci rozmnožovacího materiálu rostlin a jeho dodávání na trh (právního rámce pro rozmnožovací materiál rostlin) [2013/0137 (COD)] přijatého dne 6. května 2013 Evropskou komisí

semínek a rostlin s ohledem na Listinu základních lidských práv a svobod a Mezinárodní dohodu o genetických zdrojích rostlin (ITPGRFA, FAO 2004).

- Standardy platné pro průmysl by neměly být aplikovány na trh se semínky a rostlinami. Takový postup by vyžadoval odborné a právní definice, kterým rostliny nemohou vyhovovat, a zároveň není schopen obsáhnout význam biodiverzity.
- Volně reprodukovatelné rostliny by neměly podléhat povinné registraci odrůd nebo certifikaci semen a rostlin. Biodiverzita by měla mít přednost před obchodními zájmy, protože se jedná o veřejný statek, stejně jako je např. voda.
- Všechny návrhy, které mají dopad na činnost týkající se biologické rozmanitosti, by měly být projednávány ve spolupráci s veřejností, a rozhodnout by měli volení zástupci. Ochrana biodiverzity není "technický detail" ve smyslu Smlouvy o fungování EU.
- Požadavky na označování by měly být skutečně transparentní, tedy měly by odrážet zejména technologický vývoj, včetně nových mikrobiologických šlechtitelských metod, a veškerých technických a právních omezení použití².
- Úřední kontroly dohlížející na semena a rostliny by měly zůstat veřejnou službou a měly by být pro malé subjekty (mikropodniky) poskytnuty bezplatně.

---

² Jde o to, aby bylo patrné, zda jde například nové metody šlechtění, genetické manipulace, atd.

**Návrh změn
k Návrhu
NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY
o produkci rozmnožovacího materiálu rostlin a jeho dodávání na trh
(právní rámec pro rozmnožovací materiál rostlin)**

Článek 2	
<p><i>Článek 2 - původní znění</i> <i>Vyloučení z oblasti působnosti</i> <i>Toto nařízení se nepoužije pro rozmnožovací materiál rostlin:</i> <i>a) určený výhradně k testování nebo vědeckým účelům;</i> <i>b) určený výhradně pro účely šlechtění;</i> <i>c) určený výhradně pro genové banky, organizace a sítě pro konzervaci genetických zdrojů, v nichž je dotčený materiál rovněž uchováván, nebo pro osoby, které patří k těmto organizacím nebo sítím;</i> <i>d) vyměňovaný za jiný rozmnožovací materiál rostlin mezi osobami jinými než profesionálními provozovateli.</i></p>	<p>Článek 2 - návrh změn Vyloučení z oblasti působnosti Toto nařízení se nepoužije pro rozmnožovací materiál rostlin: a) určený výhradně k testování nebo vědeckým účelům; b) určený výhradně pro účely šlechtění; c) určený výhradně pro genové banky, organizace a sítě pro konzervaci genetických zdrojů, v nichž je dotčený materiál rovněž uchováván, nebo pro osoby, které patří k těmto organizacím nebo sítím; d) vyměňovaný za jiný rozmnožovací materiál rostlin mezi osobami jinými než profesionálními provozovateli. e) pro získávání osiva, používaného výhradně pro vlastní potřebu.</p>
<p>Zdůvodnění: bod d) Omezuje individuální sdílení semínek pouze na výměnu osiva za osivo. Fyzické osoby, které nejsou profesionálními provozovateli a vyměňují si osivo za peníze, podléhají dle aktuálního návrhu nařízení podmínkám pro menšinový trh (článek 36). To nevyhnutelně povede k obcházení zákona, protože většina zahrádkářů a jiných lidí, kteří si mezi sebou prodávají semínka, komerční semenářskou legislativu vůbec nezná, a i kdyby znali, nejsou vybaveni k tomu, aby byli schopni dodržet předepsané podmínky např. na kvalitu rozmnožovacího materiálu. Semenářici zahrádkáři a jiní drobní pěstitelé, kteří nejsou profesionálními provozovateli, přispívají k uchování a rozvoji agrobiodiverzity bez jakýchkoli nákladů pro daňové poplatníky. Jejich práce je v tomto smyslu veřejně prospěšnou službou. Toho by se mělo využít a měli by být k této užitečné činnosti motivováni tím, že jim bude povolen prodej vlastního osiva. Veškerá výměna rozmnožovacího materiálu rostlin mezi fyzickými osobami, které nejsou profesionálními provozovateli, by tedy měla být vyjmuta z oblasti působnosti tohoto nařízení. bod e) U používání vlastních semen jde o starou tradici a přirozené právo rolníků. Je důležitá například v ekologickém zemědělství, které usiluje o uzavřený koloběh a soběstačnost ekofarmy, bez nutnosti dodávání náročných vstupů zvenčí. Z hlediska rozmanitosti života zde také vzniká možnost postupného vytváření nových, na místní poměry přizpůsobených, odolných odrůd.</p>	
Článek 36	
<p><i>Článek 36 - původní znění</i> <i>Odchytky od požadavků na registraci v případě menšinového trhu s rozmnožovacím materiálem rostlin</i> <i>1. Článek 14 odst. 1 se nepoužije v případě rozmnožovacího materiálu rostlin, který</i></p>	<p>Článek 36 - návrh změn Odchytky od požadavků na registraci v případě menšinového trhu s rozmnožovacím materiálem rostlin 1. Článek 14 odst. 1 se nepoužije v případě rozmnožovacího materiálu rostlin, který</p>

<p>splňuje všechny tyto podmínky:</p> <p>a) je dodáván na trh v malých množstvích osobami, které nejsou profesionálními provozovateli, nebo profesionálními provozovateli, kteří zaměstnávají ne více než deset osob a jejichž roční obrat nebo bilanční suma nepřevyšuje 2 miliony EUR;</p> <p>b) je označen jako „materiál pro menšinový trh“.</p> <p>Tento rozmnožovací materiál rostlin je dále uváděn jako „materiál pro menšinový trh“.</p> <p>3. Osoby, které produkují materiál pro menšinový trh, vedou záznamy o tom, jaká množství materiálu byla vyprodukována a dodána na trh, a to ve vztahu k jednotlivým rodům, druhům nebo typům materiálu. Tyto záznamy poskytují na požádání příslušným orgánům.</p> <p>4. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 140, pokud jde o stanovení, s ohledem na produkci materiálu určitých rodů nebo druhů určeného pro menšinový trh a jeho dodávání na trh, jednoho nebo více z těchto prvků:</p> <p>a) maximální velikosti balení, nádob nebo svazků;</p> <p>b) požadavků týkajících se vysledovatelnosti, partií a označování dotčeného materiálu pro menšinový trh.</p> <p>c) podmínek dodávání na trh.</p>	<p>splňuje všechny tyto podmínky:</p> <p>a) je dodáván na trh ~~v malých množstvích osobami, které nejsou profesionálními provozovateli, nebo~~ profesionálními provozovateli, ~~kteří zaměstnávají ne více než deset osob a~~ jejichž roční obrat nebo bilanční suma nepřevyšuje 2 miliony EUR;</p> <p>b) je označen jako „materiál pro menšinový trh“.</p> <p>Tento rozmnožovací materiál rostlin je dále uváděn jako „materiál pro menšinový trh“.</p> <p>c) splňuje podmínky Hlavy III tohoto nařízení</p> <p>~~3. Osoby, které produkují materiál pro menšinový trh, vedou záznamy o tom, jaká množství materiálu byla vyprodukována a dodána na trh, a to ve vztahu k jednotlivým rodům, druhům nebo typům materiálu. Tyto záznamy poskytují na požádání příslušným orgánům.~~</p> <p>~~4. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 140, pokud jde o stanovení, s ohledem na produkci materiálu určitých rodů nebo druhů určeného pro menšinový trh a jeho dodávání na trh, jednoho nebo více z těchto prvků:~~</p> <p>~~a) maximální velikosti balení, nádob nebo svazků;~~</p> <p>~~b) požadavků týkajících se vysledovatelnosti, partií a označování dotčeného materiálu pro menšinový trh.~~</p> <p>~~c) podmínek dodávání na trh.~~</p>
---	---

Zdůvodnění:

odst. 1a Není jasné, co je to malé množství, tento požadavek stanovuje velkou míru nejistoty a může znamenat zbytečnou zátěž a výdaje na kontrolu dodržování tohoto „limitu“. Malí producenti jsou dostatečně limitováni maximálním obratem. Hranice deseti zaměstnanců – někteří provozovatelé zabývající se v zemědělství pracovně náročnou produkcí specialit (např. sušení a zpracování léčivých bylinek a koření nebo drobná, ruční příprava marmelád, sirupů, šťáv apod, mohou zaměstnávat i více než deset osob. Tyto drobné provozy mohou být významné z hlediska udržení pracovních míst na venkově.

Neprofesionální provozovatelé – pokud by se článek vztahoval i na ty, kteří nejsou profesionálními provozovateli, potom by soukromé osoby, které si mezi sebou vyměňují rozmnožovací materiál rostlin za peníze (zahrádkáři, zemědělci) spadaly pod článek 36 a musely by splňovat veškeré požadavky na balení a kvalitu, s čímž jsou spojeny finanční a technické náklady.

Dle nařízení lze materiál pro menšinový trh dodávat na trh pouze jako standardní materiál. To obnáší řadu povinností a omezení. Zároveň je zde vysoké riziko, že nařízení, bude-li se týkat i neprofesionálních semenářů (např. zahrádkářů), nebude dodržováno a bude obcházeno.

Tento pozměňovací návrh je silně provázán s pozměňovacím návrhem k článku 2.

odst. 1c Z článku 12 tohoto nařízení plyne, že rozmnožovací materiál pro menšinový trh lze produkovat a dodávat na trh pouze jako standardní materiál se všemi podmínkami a omezeními z toho plynoucími. Což by pro mnohé semenářské organizace znamenalo značnou administrativní a finanční zátěž. Tuhle zátěž je možné zmírnit tím, že rozmnožovací materiál pro menšinový trh nebude spojen s požadavky na standardní materiál ale s mírnějšími podmínkami uvedenými v Hlavě III tohoto nařízení. Hlava III se týká „Produkce rozmnožovacího materiálu rostlin, který nepatří k rodům nebo druhům uvedeným na seznamu, a jeho dodávání na trh“.

odst. 3 Vedení záznamů, opatřování návěskami nepřiměřeně ztěžuje v praxi přirozenou a z hlediska uchování biodiverzity žádanou výměnu mezi drobnými pěstiteli.

Příklad: Paní Marie N. je zkušená pěstitelka, která má široký sortiment zeleniny a ovoce a udržuje také staré osvědčené odrůdy hrášku, fazolek a salátu, které získala po své, dnes již zesulé babičce. Odrůdy poskytne mladé začínající zahrádkářce Kristýně C. Ta by ji ráda dala výměnou nějaké své odrůdy, ale protože žádné nemá, volí úhradu peněžní. Je absurdní, aby starší zahrádkářka, která dává mladé zahrádkářce osiva, evidovala kolik semen hrachu, kolik semen fazolí a salátu vyprodukovala a poskytla je. Podobně není třeba, aby při předávání osiv Kristýně vyráběla návěsku “materiál pro menšinový trh“.

Stejně tak drobnopěstitel nabízející na jaře na místním trhu přebytek svých sazenic rajčat, paprik a zelí nebude evidovat a ukládat záznamy, kolik jich prodal nebo opatřovat každou sazeničku či kelímeček od jogurtu s rajčetem návěskou “materiál pro menšinový trh“.

odst. 4 Akty v přenesené pravomoci vypustit. Stanovení velikosti balení, vysledovatelnosti, označování i podmínek dodávání je nejasné, může znamenat téměř cokoliv, např. stanovit, že v balení může být nejvýše 17 semínek fazolí nebo že tato například musí být zatavena ve vícevrstevném plastovo-hliníkovém obalu, opatřena třeba čárovým kódem apod.

Článek 57

Článek 57- původní znění

Registrace odrůd opatřených úředně uznaným popisem

1. Odrůda může být registrována v národním registru odrůd na základě úředně uznaného popisu, pokud splňuje jednu z těchto podmínek:

a) odrůda nebyla dříve registrována v národním registru odrůd nebo v registru

odrůd Unie a rozmnožovací materiál rostlin náležející k dané odrůdě byl dodán

na trh před vstupem tohoto nařízení v platnost;

b) odrůda byla dříve registrována v jednom z národních registrů odrůd nebo v registru odrůd Unie na základě technického zkoušení podle článku 71, ale byla z těchto registrů vymazána před více než pěti lety před podáním nové žádosti a nesplňovala by požadavky uvedené v člancích 60, 61 a 62 a případně v čl. 58 odst. 1 a čl. 59 odst. 1.

2. Aby mohla být odrůda registrována na základě úředně uznaného popisu, musí kromě

Článek 57- návrh změn

Registrace odrůd opatřených úředně uznaným popisem

1. Odrůda může být registrována v národním registru odrůd na základě úředně uznaného popisu, pokud splňuje jednu z těchto podmínek:

a) odrůda nebyla dříve registrována v národním registru odrůd nebo v registru

odrůd Unie ~~a rozmnožovací materiál rostlin~~

~~náležející k dané odrůdě byl dodán na trh před vstupem tohoto nařízení v platnost;~~

b) odrůda byla dříve registrována v jednom z národních registrů odrůd nebo v registru odrůd Unie na základě technického zkoušení podle článku 71, ale byla z těchto registrů vymazána před více než pěti lety před podáním nové žádosti a nesplňovala by požadavky uvedené v člancích 60, 61 a 62 a případně v čl. 58 odst. 1 a čl. 59 odst. 1.

2. Aby mohla být odrůda registrována na

požadavků odstavce 1 splňovat tyto podmínky:

- a) je produkována v oblasti (oblastech) původu;
- b) není zařazena do národního registru odrůd nebo registru odrůd Unie jako odrůda s úředním popisem;
- c) není chráněna odrůdovým právem Unie podle článku 62 nařízení Rady (ES) č. 2100/94 nebo národním odrůdovým právem a nevztahuje se na ni dosud vyřizovaná žádost o uznání takového práva.

3. V návaznosti na registraci odrůdy v národním registru odrůd podle odst. 2 písm. a) mohou příslušné orgány schválit pro danou odrůdu další oblast (dodatečné oblasti) původu.

4. Úředně uznaný popis musí splňovat tyto podmínky:

- a) vychází z dostupných informací od orgánů odpovědných za genetické zdroje rostlin nebo od organizací uznaných pro tento účel členskými státy; a
- b) jeho přesnost je podpořena výsledky předchozích úředních kontrol či neúředního zkoušení nebo znalostmi získanými praktickými zkušenostmi při pěstování, rozmnožování a použití.

základě úředně uznaného popisu, musí kromě požadavků odstavce 1 splňovat tyto podmínky:

- ~~a) je produkována v oblasti (oblastech) původu;~~
- b) není zařazena do národního registru odrůd nebo registru odrůd Unie jako odrůda s úředním popisem;
- c) není chráněna odrůdovým právem Unie podle článku 62 nařízení Rady (ES) č. 2100/94 nebo národním odrůdovým právem a nevztahuje se na ni dosud vyřizovaná žádost o uznání takového práva.

~~3. V návaznosti na registraci odrůdy v národním registru odrůd podle odst. 2 písm. a) mohou příslušné orgány schválit pro danou odrůdu další oblast (dodatečné oblasti) původu.~~

4. Úředně uznaný popis musí splňovat tyto podmínky:

- a) vychází z dostupných informací od **samotného pěstitele, nebo** orgánů odpovědných za genetické zdroje rostlin nebo od organizací uznaných pro tento účel členskými státy; a
- b) jeho přesnost je podpořena výsledky předchozích úředních kontrol či neúředního zkoušení nebo znalostmi získanými praktickými zkušenostmi při pěstování, rozmnožování a použití.

Zdůvodnění

odst. 1a Existují odrůdy, které se pěstovaly a používaly jen místně, pro zásobení potravinami u lokálních společenství na venkově a nikdy na žádném trhu nebyly. Pokud by takové odrůdy měly být zapsány, musely by se „uměle“ uvést na trh, což je nesmyslné. Podobně se mohou objevit nějaké lokální odrůdy až po vstoupení nařízení v platnost.

odst 2 V dějinách rostliny vždy putovaly z místa na místo a u nás jsou téměř všechny významnější pěstované druhy nepůvodní. Třeba dnes běžné brambory, rajčata či paprika pocházejí z Ameriky a do Evropy přišly až v novověku. Odrůdy se odnepaměti přemísťovaly spolu s člověkem. Například při stěhování rodin do nového bydliště si rodina brala své odrůdy, mladá dívka dostávala odrůdy od maminky jako součást svatební výbavy, když se vdávala daleko od domova, lidé si odnášeli osiva, když prchali před válkou i naopak váleční zajatci si přinášeli zpět domů odrůdy z místa zajetí. I vystěhovalci z Evropy do Ameriky si s sebou brali semínka a převáželi je lodí na nový světadíl. Známým příkladem z našich poměrů mohou být původní odrůdy u české menšiny v Rumunsku, v Banátu, kdy si Češi pěstovali své přinesené odrůdy... Dále: Staré plodiny a volně opylované rostliny mají velkou schopnost přizpůsobovat se (adaptovat) na různá prostředí, různé podmínky, což je dáno jejich širokým založením. Tak například krajová odrůda tuřínu z Krkonoš, ze severních Čech může stejně dobře růst nejen tam, ale i na Doudlebsku, v Čechách jižních, na Malé Hané, na pomezí Moravy a Čech i na Valašsku, na Východní Moravě. Je tedy neodůvodněné a neopodstatněné diskriminovat je oblastí původu. V zájmu uchování rozmanitosti života je potřeba tato omezení vypustit.

odst. 3 danou věc neřeší, stále omezující

odst. 4 Orgány odpovědné za genetické zdroje nebo organizace uznané nemusí mít informace o dané odrůdě. Rada odrůd se vyskytuje mimo sbírky orgánů odpovědných za genetické zdroje nebo uznaných organizací. Navíc by získání těchto údajů od uvedených orgánů bylo spojeno s nějakými náklady na jejich získání, což by znamenalo další finanční, časové a jiné překážky pro uchování takovýchto odrůd.

Článek 89

Článek 89 - původní znění

Osvobození od placení registračních poplatků

1. Poplatky stanovené v člancích 87 a 88 nesmí být přímo či nepřímo navráceny, ledaže byly vybrány neoprávněně.

2. Žadatelé, kteří zaměstnávají méně než 10 osob a jejichž roční obrat nebo bilanční suma roční rozvahy nepřevyšuje 2 miliony EUR, jsou osvobozeni od placení poplatků podle článku 87 a článku 88.

3. Poplatky uvedené v člancích 87 a 88 nezahrnují poplatky za provádění úředních kontrol žadatelů podle odstavce 2.

Článek 89 - návrh změn

Osvobození od placení registračních poplatků

1. Poplatky stanovené v člancích 87 a 88 nesmí být přímo či nepřímo navráceny, ledaže byly vybrány neoprávněně.

2. Žadatelé, ~~kteří zaměstnávají méně než 10 osob a~~ jejichž roční obrat nebo bilanční suma roční rozvahy nepřevyšuje 2 miliony EUR, jsou osvobozeni od placení poplatků podle článku 87 a článku 88.

3. Poplatky uvedené v člancích 87 a 88 nezahrnují poplatky za provádění úředních kontrol žadatelů podle odstavce 2.

Zdůvodnění viz změna u článku 36.